

| مقدمه‌ای بر آثار ژرژ باتای، الکساندر گوژو، ترجمه‌ی محمدمهدی اردبیلی |

دانش هگلی را، که تاریخ گفتمان فلسفی و کلامی (الهیاتی) را به یاد اورده و انسجام می‌بخشد، می‌توان به صورت زیر جمع‌بندی و خلاصه کرد:

از زمان قالس تا روزگار ما، فلاسفه، در عین تلاش برای دست یافتن به سرحدات تفکر، بر سر مساله معرفت به مناقشه پرداخته‌اند که آیا این تفکر باید در سه یا دو متوقف شود یا به [یک اصل] واحد دست یابد، یا دست کم، درواقع با تکامل یافتن به یک جفت [ایدهٔ مکمل]، به سوی یک تفکر واحد متمایل شود؟

پاسخ هگل به این مساله چنین بود:

انسان، یک روز، مطمئناً به واحد دست خواهد یافت، روزی که از وجودش دست بشوید، به بیان دیگر، روزی که هستی دیگر در گفتار آشکار نشود، آنجا که خداوند، محروم از لوگوس، دگر بار به گسترهٔ مبهم، تیره و خاموش الحادِ بنیادین پارمنیدسی بدل شود.

اما تا زمانی که انسان به عنوان موجودی می‌زید که از هستی سخن می‌گوید، هیچگاه نمی‌تواند از سه‌گانه (تثلیث) تقلیل نیافتنی‌ای فراتر رود که او، خودش، هست، و این همانا روح است.

تا آنجا که «دو» مدنظر است، این [همان] روح مکار و سوسة بی‌وقفه برای رویگردانی استدلالی از معرفت، یا به تعبیر دیگر، رویگردانی از گفتمانی است که با هدف حفظ خود در [وادی] حقیقت،

ضرورتاً در خود فروبسته می‌شود.

چگونه می‌توان در اینجا به این مساله پاسخ گفت که هگلیانیسم و مسیحیت، در بنیادشان، دو صورت تقلیل نیافتنی از ایمان هستند؛ یکی ایمان سنت پلی^۱ به رستاخیز مسیح، و دیگری، ایمان مادی و این‌جهانی است که آن را عقل سليم می‌خوانند؟

[یا] اینکه آیا هگلیانیسم نوعی الحاد گنوسی^۲ است که اگر بخواهیم از تعابیر تثلیث‌گرایانه استفاده کنیم، می‌توان گفت که [در مقابل پدر و پسر] اولویت را به ناروا به روح القدس نسبت می‌دهد؟ به هر حال، صفحاتی که در ادامه می‌آیند^۳ و رای گفتمان دورانی هگلی^۴ جای گرفته‌اند. می‌ماند پاسخ به این مساله که آیا این صفحات نوعی گفتمان (که می‌توانست در این مورد، ارزش ابطال داشته باشد) را شامل می‌شوند یا می‌توان در آنها نوعی سکوت تامل آمیز و ژرف اندیشه‌اند در قالبی زبانی را یافت؟ حال، اگر تنها یک راه ممکن برای بیان حقیقت وجود داشته باشد، راه‌های بیشماری نیز برای پوشیده نگاه داشتن آن (در سکوت) وجود دارد.

الکساندر کوزو

۱۲/۵/۱۹۵۰

حاشیه‌ها:

۱- این مقاله ترجمه‌ای است از منبع زیر:

Translation by Rowan G. Tepper, of: Alexandre Kojève, "Préface à l'œuvre de Georges Bataille", in: Georges Bataille, Œuvres Complètes tome VI, p. 363. 1/25/2008

به دلیل دست اول نبودن منبع انگلیسی مورد استفاده متوجه فارسی، لازم است از سمیرا رشیدپور تشكیر کنم که ترجمه نهایی را با متن اصلی فرانسوی مطابقت داد و نکات مفیدی را گوشزد کرد.

Pauline faith -۲

Gnostic heresy -۳

۴- منظور آثار ژرژ باتای است.

circular Hegelian discourse -۵